

Zitting 1974-1975

11 107

Huisvesting der Kamer

Nr. 5

Brieven betreffende de aankoop van panden ten behoeve van de Kamer

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 9 december 1974

Ons kenmerk 10.6381

Ter bevestiging van ons mondelinge onderhoud van 5 december jl. deel ik u het volgende mede.

In verband met de dringende behoefte van de Tweede Kamer aan een belangrijke uitbreiding in samenhang met een ingrijpende modernisering van de accommodatie, heeft mijn ministerie (Rijksgebouwendienst) in de afgelopen maanden de mogelijkheden onderzocht een aantal percelen gelegen aan de Hofstraat – Lange Poten voor de staat te verwerven. Het betreft de percelen bekend als hotel Central, House of Lords en het voormalige Piccadilly, alsmede het telefoongebouw. Het denkbeeld om de ruimteproblemen van de Kamer op deze wijze op te lossen is ingegeven door de overtuiging dat enig plan tot het stichten van een geheel nieuwe vestiging elders in de gemeente 's-Gravenhage op onoverzienbare problemen van onder meer planologische aard zou stuiten. Bovendien zou handhaving van de vestiging van de Kamer op en rond het Binnenhof een bestendiging betekenen van een ook door de Kamer zelf hoog gewaardeerde traditie.

Het bedoelde onderzoek van de Rijksgebouwendienst heeft zich in de eerste plaats gericht op de vraag of het globale programma van eisen zoals dat was geformuleerd door de commissie Onderzoek huisvesting Tweede Kamer (kamerstuk zitting 1971–1972, nr. 11 107, met daarna aangebrachte wijziging d.d. 22 mei 1974) verwezenlijkt zou kunnen worden op de genoemde te verwerven percelen alsmede in de thans in gebruik zijnde gebouwen en het over enige jaren leegkomende gebouw van het Ministerie van Justitie. Nadat dit onderzoek tot een positief resultaat had geleid, zijn onderhandelingen geopend over de verwerving van de genoemde percelen.

Deze onderhandelingen hebben recent geleid tot een schriftelijke aanbieding tot verkoop van de eigenaar van de in particuliere handen zijnde percelen, aan de staat. Over de overname van het telefoongebouw omstreeks 1978 is in beginsel met de PTT overeenstemming bereikt.

In die aanbieding van de eigenaar – de Zuid-Hollandse Bierbrouwerij N.V. – wordt als koopprijs f 9,2 miljoen genoemd. Met dit bedrag kan ik mij, mede gelet op een in mijn opdracht uitgebracht taxatierapport, verenigen. De aanbieding vermeldt voorts dat de onderhavige gebouwen niet vrij van huur kunnen worden geleverd. De desbetreffende huurrechten zijn vastgelegd in enkele langlopende contracten. Mijn overweging om, ondanks deze langlopende huurcontracten, tot aankoop van de percelen over te gaan, berust op de reële verwachting dat een aanvaardbare regeling met de huurders kan worden getroffen. Hoe deze regeling ook zal uitvallen, een periode van een aantal jaren zal nodig zijn zowel om de percelen door de huurders te doen ontruimen, als voor het uitwerken van de bouwplannen.

Inmiddels heb ik de directeur-generaal van de Rijksgebouwendienst verzocht zich te beraden over de keuze van de architect voor de ontwikkeling van de bouwplannen. Over deze architectenkeuze zal tijdig met u het nodige overleg worden gevoerd.

Ten slotte kan ik u berichten dat bij het genoemde vooronderzoek van de Rijksgebouwendienst naar de mogelijkheden van verwezenlijking van het eisenprogramma gebleken is dat het gemeentebestuur van 's-Gravenhage bereid is de nodige medewerking te verlenen aan een herstructurering van de gebouwen aan het Binnenhof en de uitvoering van bouwplannen op de genoemde te verwerven percelen.

Gaarne zal ik van u vernemen of u met de onderwerpelijke aankoop kunt instemmen. Daar op de bovengenoemde aanbieding de verkoper optie verleend heeft tot 31 december aanstaande, wil ik op een spoedig antwoord aandringen.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
J.P.A. Gruijters

Aan de Voorzitter

Op Uw verzoek heeft de Commissie Onderzoek Huisvesting Tweede Kamer zich beraden op de mededelingen in de brief van de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 9 december 1974, kenmerk 10.63.81.

De commissie adviseert u – met in achtneming van het onderstaande – de Minister te antwoorden, dat u kunt instemmen met de aankoop en het vrij van huur maken van de panden waarvan sprake is.

Daarbij gaat de commissie ervan uit dat het aangepaste programma van eisen (dat hierbij aan u aangeboden wordt) geheel uitgevoerd zal worden. Zo dit niet mogelijk mocht blijken, zal de commissie moeten bezien of toch niet aan andere oplossingen de voorkeur gegeven moet worden.

Bij het tot stand brengen van de nieuwbouw en verbouw zou ook het thans voor de Kamer beschikbare gebouwencomplex zeer grondig aangepast moeten worden, opdat aan het programma van eisen optimaal voldaan wordt. Van groot belang acht de commissie onder andere dat goede verbindingen tot stand komen tussen de verschillende oude en nieuwe gebouwen.

Het is voorts opgevallen dat noch Plein 1 (Binnenlandse Zaken), noch het Kadastergebouw c.a. genoemd wordt door de Minister. Wat betreft Plein 1 acht de commissie ter beschikking stelling aan de Kamer, en in de plannen betrekken, gerechtvaardigd en wellicht in de overgangperiode van wezenlijk belang. Aan de nog te bouwen delen achter het Kadaster zal naar de mening van de commissie geen behoefte meer bestaan bij de Kamer als de nieuwe plannen op korte termijn uitgevoerd kunnen worden.

Gezien de betekenis van deze plannen voor de Haagse binnenstad dringt de commissie aan op een zeer zorgvuldig overwogen publiciteit rond de beslissing: er zijn enkele karakteristieke gevelwanden bij betrokken en het besluit betekent het op den duur verdwijnen van weer een hotel uit de binnenstad en ook het verdwijnen van een gerenommeerd etablissement als House of Lords.

De commissie zal op 22 januari de plannen bespreken met de Rijksbouwmeester. Afgesproken is dat dan het eindverslag zal worden opgesteld, hetwelk ongeveer zal gaan inhouden dat de commissie de Kamer aanbeveelt het programma van eisen te aanvaarden en te doen realiseren in de nu aan de orde zijnde mogelijkheid. De taak van de commissie is daarmee dan beëindigd, maar zij geeft u reeds nu in overweging een bouwbegeleidingscommissie in te stellen.

De griffier van de Commissie voornoemd,
A. J. B. Hubert

's-Gravenhage, 19 december 1974

Aankoop percelen ten behoeve van de Tweede Kamer.

Om te voorzien in de dringende behoefte van de Tweede Kamer aan uitbreiding en modernisering van de accommodatie heeft de Rijksgebouwendienst na door mij met u gepleegd vooroverleg in de directe omgeving van het Binnenhof een aantal panden aangekocht. Het gaat hierbij om percelen gelegen aan de Hofstraat en de Lange Poten, bekend als Hotel Central, restaurant House of Lords en het voormalige café Piccadilly. Verder wordt binnen enkele jaren het telefoongebouw van de PTT in de Hofstraat overgenomen. Tezamen met het te zijner tijd leegkomende gebouw van het ministerie van Justitie aan het Plein komt zodoende het gehele complex Hofstraat – Lange Poten – Plein ter beschikking van het Rijk.

Handhaving van de vestiging van de Tweede Kamer op en rond het Binnenhof betekent een voortzetting van een ook door de Tweede Kamer gewaardeerde traditie. Een geheel nieuwe huisvesting elders in de gemeente 's-Gravenhage bleek overigens op een aantal onoverzienbare problemen van onder meer planologische aard te stuiten. Aangezien de bouwplannen uiteraard nog nadere vorm zullen moeten krijgen, is thans nog niet te zeggen of en in hoever de bestaande bebouwing kan worden gehandhaafd. Wel staat vast dat het globale programma van eisen voor de nieuwbouw, zoals dit is geformuleerd door de Commissie Onderzoek huisvesting Tweede Kamer, verwezenlijkt kan worden in de thans bij de Kamer in gebruik zijnde gebouwen vermeerderd met de genoemde ter beschikking van de Kamer komende percelen.

Zo zal binnen dit complex voldoende ruimte zijn voor een nieuwe vergaderzaal van de Tweede Kamer met annexen.

Het college van burgemeester en wethouders van 's-Gravenhage is reeds eerder vertrouwelijk op de hoogte gebracht van de plannen tot aankoop van deze panden. Nader overleg zal worden gevoerd met het gemeentebestuur over de bouwplannen, die mede het 'beschermd stadsgezicht' aan de Hofstraat omvatten. Getracht zal worden het gedeelte aan de Lange Poten op een meer bij de omgeving passende wijze te ontsluiten en bij het stadsgebeuren te betrekken.

Momenteel beraadt de Rijksgebouwendienst zich over de architectenkeuze, waarbij de gedachten uitgaan naar het uitschrijven van een prijsvraag.

De vaststelling van de plannen tot herstructurering van een gedeelte van de bestaande bebouwing en de uitwerking van de bouwplannen voor de andere gedeelten zullen zeker een groot aantal jaren vergen. Van een ontruiming van de van Skol Brouwerijen NV aangekochte panden op zeer korte termijn zal dan ook geen sprake zijn. Deze panden zijn bovendien niet vrij van huur. Er zijn thans een drietal huurders en twee onderhuurders in gevestigd. Met de lopende contracten zal rekening moeten worden gehouden. De werkgelegenheid van het bij de betrokken huurders in dienst zijnde personeel zal door deze aankoop de eerstkomende jaren derhalve niet in het geding zijn.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
J.P.A. Gruijters